

Toekomst

Vanaf 1973 lijkt de soort stapje voor stapje toe te nemen en de kans is aanzienlijk dat deze trend zich zal voortzetten door de toenemende (zee)watertemperaturen. Het is goed denkbaar dat de blauwe zwemkrab zijn opmars voortzet en alsnog kan uitgroeien naar een populatie van formaat.

Melden

Hierbij willen we iedereen vragen om naar de blauwe zwemkrab uit te kijken, zowel in het zoute, brakke als het zoete water. Indien u de soort vindt, hopen we dat u foto's van boven- en onderkant van het dier kan maken en deze met vindplaatsgegevens wilt doorsturen aan Stichting ANEMOON: anemoon@cistron.nl.

Broedverspreiding en recente aantalsontwikkelingen halsbandparkiet in Nederland

André van Kleunen, Sovon Vogelonderzoek Nederland

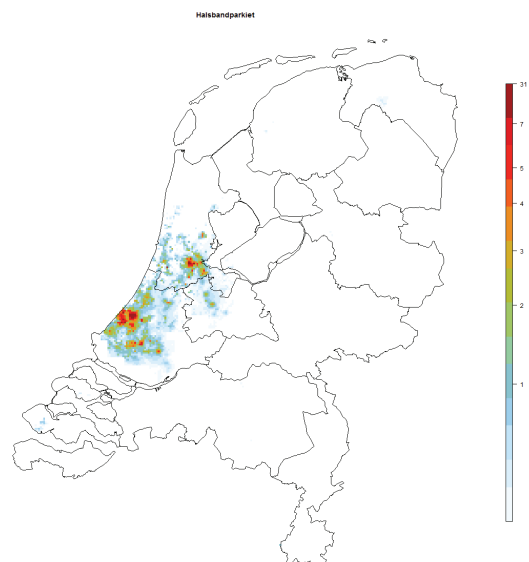
In Kijk op Exoten nummer 3 is reeds aandacht besteed aan de vestiging van de halsbandparkiet in Nederland. In deze bijdrage wordt wat verder ingaan op het broedvoorkomen van deze soort en recente ontwikkelingen in de populatie.



Halsbandparkiet bij nestholte. (Foto: Harvey van Diek)

Verspreidingskaart en talrijheidskaart

In 2014 werd Sovon door het Bureau Risicobeoordelingen Onderzoeksprogrammering (BuRO) van de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA) gevraagd om een gedetailleerde kaart te maken van de verspreiding en de talrijheid van de halsbandparkiet als broedvogel in Nederland. Omdat de soort regionaal inmiddels talrijk is, is het niet meer mogelijk om op gedetailleerde ruimtelijke schaal de soort landsdekkend te volgen.

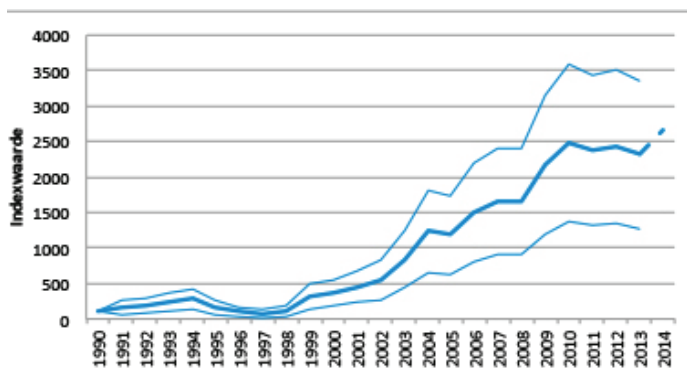


Gemodelleerde broedverspreiding en talrijheid (territoria per kilometerhok) van halsbandparkiet in Nederland in 2011-2013 (hiervoor is gebruikgemaakt van data uit de Sovon-vogeltelprogramma's en losse meldingen uit Telme.nl en Waarneming.nl).

Daarom is gebruik gemaakt van een modelmatige benadering, waarbij beschikbare verspreidings- en talrijkegegevens uit de periode 2011-2013 zijn gebruikt, in combinatie met ruimtelijke omgevingsinformatie van de locaties waar halsbandparkieten zijn vastgesteld.

Actuele broedvoorkomen halsbandparkiet

In figuur 1 wordt de talrijke van de halsbandparkiet op kilometerhokschaal getoond op basis van het meest geschikte model. De verspreiding van de Nederlandse broedpopulatie halsbandparkieten is nagenoeg beperkt tot het westen van Nederland, met name de Randstad en met de hoogste dichtheden in en rondom Den Haag en Amsterdam. Verder heeft de soort daar inmiddels de meeste grotere urbane gebieden en nabij gelegen groenzones gekoloniseerd, oostelijk tot Utrecht. Dichtheden nemen snel af als de bebouwingsgraad en de aanwezigheid van (boomrijke) groenzones afneemt. De soort komt inmiddels ook ten noorden van Amsterdam voor, tot in Hoorn en Alkmaar. Buiten de Randstad zijn geen omvangrijke populaties aanwezig, al wijzen waarnemingen in steden als Groningen, Zwolle, Vlissingen, Eindhoven en Maastricht op de mogelijkheid van één of enkele territoria aldaar. Verder zijn verspreid over het land eenmalige losse waarnemingen gerapporteerd van één of enkele halsbandparkieten gedurende de broedtijd, deze zijn op de kaart niet zichtbaar, omdat het geen geldige broedterritoria zijn volgens de Sovon-criteria.



Geïndexeerde aantalsontwikkeling halsbandparkiet in Nederland inclusief standaardfout (Bronnen: BMP- en MUS-project Sovon). 2014 is indicatief, gebaseerd op tellingen uit het MUS-project.

De Nederlandse broedpopulatie halsbandparkieten wordt op 2800-4600 broedterritoria geschat voor 2011-2013. Een broedterritorium is gebaseerd op waarnemingen die indicatief zijn voor een territorium en dit kan afwijken van het aantal paar dat werkelijk tot broeden overgaat. Broedgevallen worden relatief weinig gerapporteerd omdat ze moeilijker zijn vast te stellen. De broedverspreiding besloeg in 2011-2013 166 atlasblokken (5x5km). Ter vergelijking: in 1998-2000 en 1973-1977 ging het om respectievelijk 49 en 9 atlasblokken.

Recente aantalsontwikkelingen

Na de jarenlange toename, werd sinds 2011 een stagnatie van de aantallen geconstateerd. Mogelijk hield dit verband met de relatief koude winters. De winter 2013/2014 was zeer zacht en de eerste resultaten van vogeltellingen in stedelijk gebied uit het MUS-project van Sovon wijzen er op dat de stijgende lijn weer is opgepakt. Verdere toename van de aantallen Halsbandparkieten lijkt in het verschiet te liggen, zeker als de soort in staat is andere delen van Nederland te koloniseren.

Sovon wil de aantalsontwikkeling en verspreiding van de halsbandparkiet goed blijven volgen en zoekt hiervoor in sommige regio's nog naar meer waarnemers.

U kunt halsbandparkieten inventariseren in telgebieden (www.sovon.nl/nl/BMP).

Ook kunt u meedoen aan het MUS project, waarbij broedvogels op telpunten in stedelijk gebied worden geteld (<http://s1.sovon.nl/inloggen/mus/musaanmelden.asp>).

Over het inventariseren van Halsbandparkieten vindt u meer informatie op: www.sovon.nl/nl/halsbandparkiet

Dit artikel is in belangrijke mate gebaseerd op het rapport: Van Kleunen A., Kampichler C. & Sierdsema H. 2014. *De verspreiding van Halsbandparkiet en andere in het wild voorkomende papegaaiaachtigen (Psittaciformes) in Nederland. Sovon-rapport 2014/31.*

Meer informatie:

<https://www.sovon.nl/nl/publicaties/de-verspreiding-van-halsbandparkiet-en-andere-het-wild-voorkomende-papegaaiaachtigen>